

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ

PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на страном тржишту у јануару 2014. године у односу на децембар 2013. године у просјеку су ниже за 0,9%, а у односу на јануар 2013. године више су за 0,9%.

Посматрано по намени потрошње, у јануару 2014. године у односу на децембар 2013. године цијене нетрајних производа за широку потрошњу у просјеку су више за 0,2%, цијене интермедијарних производа за 0,1%, цијене енергије у просјеку су ниже за 5,0%, цијене трајних производа за широку потрошњу за 0,1% док су цијене капиталних производа у просјеку остале на истом нивоу.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM), цијене подручја (B) вађење руда и камена у јануару 2014. године у односу на децембар 2013. године у просјеку су више за 4,4%, док су цијене подручја (D) производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација просјеку су ниже за 5,4% и цијене подручја (C) прерађивачка индустрија за 0,1%.

По областима индустријске производње, у јануару 2014. године у односу на децембар 2013. године остварен је раст цијена у: вађењу руда метала 4,6%; вађењу угља и лигнита (мрког угља) 1,5%; производњи кокса и рафинисаних нафтних производа 1,4%; производњи готових металних производа, осим машина и опреме 0,8%; производњи пића 0,5%; производњи моторних возила, приколица и полуприколица 0,2% и производњи коже и производа од коже 0,1%.

Пад цијена у јануару 2014. године у односу на децембар 2013. године остварен је у: производњи електричне опреме 5,7%; производњи и снабдијевању електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 5,4%; производњи папира и производа од папира 1,3%; производњи базних метала 0,9%; производњи машина и опреме 0,3%; преради дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала, производњи производа од гуме и пластичних маса, производњи осталих производа од неметалних минерала, производњи рачунара, електронских и оптичких производа као и производњи намјештаја 0,1%.

У преосталих девет области индустријске производње цијене су у јануару 2014. године у односу на децембар 2013. године, у просјеку остале на истом нивоу.

Producer Prices of industrial products on non-domestic market in January 2014, compared to December 2013, were on the average 0.9% lower, and compared to January 2013 they were 0.9% higher.

By purpose of consumption in January 2014, compared to December 2013, prices of consumer non-durables were on the average 0.2% higher, prices of intermediate goods were 0.1% higher, prices of energy were on the average 5.0% lower, prices of consumer durables were 0.1% lower and prices of capital goods were on the average at the same level.

By section of industrial production (PRODCOM), in January 2014, compared to December 2013, prices of the section (B) Mining and quarrying were on the average 4.4% higher, prices of the section (D) Electricity, gas, steam and air conditioning supply were on the average 5.4% lower and prices of the section (C) Manufacturing 0.1% lower.

By division of industrial production in January 2014, compared to December 2013, prices increased in the following divisions: Mining of metal ores 4.6%; Mining of coal and lignite (black coal) 1.5%; Manufacture of coke and refined petroleum products 1.4%; Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment 0.8%; Manufacture of beverages 0.5%; Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers 0.2%; Manufacture of leather and related products 0.1%.

Decrease in prices in January 2014, compared to December 2013, was recorded in the following divisions: Manufacture of electrical equipment 5.7%; Electricity, gas, steam and air conditioning supply 5.4%; Manufacture of paper and paper products 1.3%; Manufacture of basic metals 0.9%; Manufacture of machinery and equipment n.e.c. 0.3%; Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials, Manufacture of rubber and Manufacture of computer, electronic and optical products/lastic products, Manufacture of other non-metallic mineral products, Manufacture of computer, electronic and optical products Manufacture of furniture 0.1%.

In the remaining nine divisions of industrial production, prices in January 2014, compared to December 2013, were on the average at the same level.

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ЈАНУАР 2014.
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, JANUARY 2014

Назив (по PRODCOM-у)	I 2014 XII 2013	I 2014 I 2013	I 2014 Ø 2013	Ø 2013 Ø 2012	Name (by PRODCOM)
УКУПНО	99,1	100,9	99,6	100,7	TOTAL
По намјени потрошње					By purpose of consumption
Енергија	95,0	96,4	98,4	98,2	Enerav
Интермедијарни производи	100,1	102,1	100,5	101,2	Intermediate goods
Капитални производи	100,0	100,1	100,3	99,9	Capital goods
Трајни производи за широку потрошњу	99,9	101,0	100,7	98,0	Consumer durables
Нетрајни производи за широку потрошњу	100,2	103,3	101,5	100,8	Consumer non-durables
По подручјима и областима					By section and division
B Вађење руда и камена	104,4	105,5	103,8	102,9	B Mining and quarrying
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља)	101,5	101,5	101,5	100,3	05 Mining of coal and lignite (black coal)
07 Вађење руда метала	104,6	105,6	103,8	103,0	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	100,0	102,4	100,6	101,9	08 Other mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	99,9	101,7	100,5	100,6	C Manufacturing
10 Производња прехранбених производа	100,0	103,4	101,3	101,0	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	100,5	100,2	100,0	99,2	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	100,0	103,7	104,7	99,1	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	100,0	101,7	100,1	101,8	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	100,0	99,9	100,0	100,7	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	100,1	100,1	100,1	100,0	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	99,9	99,2	99,9	99,7	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	98,7	102,6	99,1	104,1	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампанје и умножавање снимљених записа	100,0	100,0	100,0	100,0	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	101,4	103,0	105,4	97,9	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	100,8	101,9	101,7	100,0	20 Manufacture of chemicals and chemical products
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	99,9	100,3	99,7	101,3	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	99,9	105,1	103,6	103,0	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	99,1	104,8	100,5	102,5	24 Manufacture of basic metals

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ЈАНУАР 2014. (наставак)
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, JANUARY 2014 (continued)

Назив (по PRODCOM-у)		I 2014 XII 2013	I 2014 I 2013	I 2014 Ø 2013	Ø 2013 Ø 2012	Name (by PRODCOM)	
25	Производња готових металних производ, осим машина и опреме	100,8	99,8	100,7	99,2	25	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26	Производња рачунара, електронских и оптичких производа	99,9	100,3	100,1	93,2	26	Manufacture of computer, electronic and optical products
27	Производња електричне опреме	94,3	85,9	88,6	99,1	27	Manufacture of electrical equipment
28	Производња машина и опреме, Д.Н.	99,7	98,1	98,8	99,6	28	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29	Производња моторних возила, приколица и полуприколица	100,2	95,8	97,3	97,4	29	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30	Производња осталих саобраћајних средстава	100,0	-	-	-		
31	Производња намјештаја	99,9	101,0	100,7	98,0	31	Manufacture of furniture
32	Остала прерађивачка индустрија	100,0	-	-	-		
33	Поправка и инсталација машина и опреме	100,0	100,0	100,0	100,0	33	Repair and installation of machinery and equipment
D	Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	94,6	-	-	-	D	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
35	Производња и снабђевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	94,6	-	-	-		Electricity, gas, steam and air conditioning supply

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниција

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику кретања цијена индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту је цијена робе испоручена на домаћој граници, која укључује трошкове транспорта, трошкове осигурања као и све остале трошкове настале до границе (FOB цијена), по којој произвођач директно продаје своје производе редовним купцима на страном тржишту.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се: трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2014. години чини 165 производа. Сваког мјесеца прикупља се 899 цијена.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама мјесечно доставља 229 изабраних предузећа. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима.

За обрачун индекса цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту користи се Номенклатура индустријских производа НИП БиХ/PRODCOM 2012, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим промјенама у ЕУ PRODCOM листи из 2012. године.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на страном тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2010. године.

Шема пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (ЕПИ) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа се рачунају агрегатни индекси тј. индекс разреда, области, подручја и укупан индекс, кориштењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2011.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Definition

Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial products price changes.

Producer selling price of industrial products on non-domestic market is the price of goods delivered on the domestic border, which covers transport costs, assurance costs and all other costs that arise up to the border (free on board-FOB price), and at which a producer directly sells its products to regular customers, on non-domestic market.

This price includes reimbursement in case the producer realises it, same as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Coverage and classification

Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2014 consists of 165 products. Each month 899 prices are collected.

The most important products by industrial section are covered.

Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 229 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section.

For calculating Producer Price Index of industrial products on non-domestic market it is necessary to use a Nomenclature of Industrial Products in BH 2010/PRODCOM 2012, which is in base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list 2012.

Weights

Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on non-domestic market.

Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2010.

Scheme of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during the previous year.

Aggregation

When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EPI), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.

From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

Reference year for calculating the index is 2011.